

ΠΑΡ' ΟΛΑ, ΕΜΠΡΟΣ ΓΛΥΚΕΙΑ ΕΛΛΑΣ ΕΜΠΡΟΣ

Από το Ημερολόγιο του Ιωάννη Μεταξά, 17-20. Δεκεμβρίου, τόμος 4^{ος} σελ. 545,546.

Σελ. 545

<https://drive.google.com/file/d/1dt5eP2hOG9W7igl8VmErpre-k0cV9fOH/view?usp=sharing>

Σελ. 546

https://drive.google.com/file/d/1sKQ-jKMGSYrWP6dX2UC9KV_engiqPfDA/view?usp=sharing

17 Δεκεμβρίου, Τρίτη- 51 ημέρα

Οι Άγγλοι απήντησαν δια τας πιστώσεις.- ο Αρχιστράτηγος της Αιγύπτου μας δίδει την ιταλικήν λείαν, όπλα, πυρομαχικά, φορτηγά.- Τα έγγραφα του Παπαβασιλείου ευρέθησαν στην Λισσαβώνα και ο Άγγλος Πρεσβευτής του εξασφαλίζει ταχείαν αναχώρισιν δια Κλίππερ.- κρίσις εσωτερική Ιταλίαν. Προχώρησις προς Κλεισούραν. Όλες οι απελπισίες πέρασαν – η βοήθεια του Θεού! Κρύο χιόνι αέρας – Τα παιδιά μου του μετώπου!

(Εν τω μεταξύ από την άλλη πλευρά της Αδριατικής, ο Τσιάνο σημειώνει στο Ηερολογιό του ήδη από τις 4 Δεκεμβρίου: «ο Σορίτσε τηλεφωνεί νωρίς ότι χάσαμε το Πόγραδετς και ότι οι Έλληνες διέσπασαν τις γραμμές μας. Έπειτα αναγγέλει ότι ο Σοντού σχημάτισε τη γνώμη ότι «κάθε στρατιωτική δράση έχει γίνει αδύνατη και ότι η κατάσταση πρέπει να λυθεί με πολιτική παρέμβασι».

«Ο Μουσολίνι με κάλεσε στο Παλάτσο Βενέτσια. Ποτέ δεν τον είδα τόσο καταβεβλημένο. Μου λέγει: εν τοιαύτη περιπτώσει δεν γίνεται πια τίποτε. Είναι παράλογο και γελοίο αλλά έτσι είναι. Πρέπει να ζητήσουμε ανακωχή με την μεσολάβηση του Χίτλερ». Αδύνατο. Ο πρώτος όρος που θα θέσουν οι Έλληνες θα είναι η προσωπική εγγύησις του Φύρερ ότι δεν θα επιχειρηθεί πλέον τίποτε ενεναντίον τους. Παρά να τηλεφωνήσω στον Ρίμπεντροπ, προτιμώ να τινάξω τα μυαλά μου στον αέρα. Μα φτάσαμε πράγματι στην Πανωλεθρία;...)

18 Δεκεμβρίου, Τετάρτη – 52^η ημέρα

Χιόνια- κακοκαιρία. Μέτωπον. Δεν φθάνουν ούτε τροφαί!- τι θα γίνουμε Θεέ μου ! Βελτιώνεται λιγάκι ο καιρός; Ούτε μάλλινα φθάνουν ούτε ταχυδρομεία. Κλειστοί οι δρόμοι.- Αλλά θα τα υπερβούμε όλα. Με την βοήθεια του Θεού και της Παναγίας.

19 Δεκεμβρίου, Πέμπτη – 53^η ημέρα

Ευτυχώς τα πράγματα του εφοδιασμού εις το μέτωπον διορθώνονται. Το Πισωδέρι άνοιξε. Τα φορτήγα περνούν.- Στα άλλα μάλλον ηρεμία. Μερικοί διανοούμενοι προσπαθούν να κάμουν αντίδρασι υπό τον τύπο αγώνος κατά του φασισμού. Μερικοί άλλοι προσπαθούν το ίδιο αποσκοπούντες εις εμέ. Είναι ανόητοι και οι μεν και οι δε.

(Στις 20 Δεκεμβρίου ζητεί να συναντήσει τον Μεταξά ο Πρεσβευτής της Γερμανίας στην Αθήνα πρίγκηψ Έρμπαχ. Ο Μεταξάς σημειώνει τα όσα συζήτησαν. Το κείμενο που ακολουθεί έχει δημοσιευθεί από τον Β. Παπαδάκη στο έργο του «Η χτεσινή και η αυριανή Ελλάς».

Σημείωμα του Έλληνα Πρωθυπουργού

Περί της συνομιλίας του με τον Πρεσβευτή της Γερμανίας (20.12.1940)

Υπέστημεν είπα εις τον Πρεσβευτήν της Γερμανίας, μίαν εντελώς αδικαιολόγητη επίθεσιν, καίτοι είχαμε κάμει ό,τι ήτο δυνατόν δια να διατηρήσωμε αυστηροτάτην ουδετερότητα. Ημπορώ τώρα να σας αποκαλύψω ότι ηρνήθημεν να παράσχωμεν εις τους Άγγλους και τα στοιχειώδεις ακόμη ευκολίας που επιτρέπονται από τους θεμελιώδεις κανόνες του διεθνούς δικαίου και υπέκυψαν οι Άγγλοι αδιαμαρτηρήτως δεικνύοντες ούτω πλήρη κατανόησιν της θέσεώς μας. Συνεπώς δεν υπήρχε καμία διακαίολογία οιασδήποτε φύσεως δια την εναντίον μας απρόκλητον επίθεσιν. Αλλά οι Ιταλοί επιθυμούν να κατακτήσουν την Ελλάδα. Δια τον λόγον αυτόν η Ελλάς εσηκώθη ως ένας άνθρωπος, και θα αντισταθώμεν μέχρι τέλους, δηλαδή ως ότου η Ιταλία εκδιωχθή από τα Βαλκάνια. Ο πρίγκηψ Έρμπαχ (Πρεσβευτής) με ηρώτησεν τότε αν η συμμαχία μας μετά της Αγγλίας κατευθύνεται και κατά της Γερμανίας. Αν μας εγγίσετε εις τα Βαλκάνια απήντησα βεβαίως. Δεν προτιθέμεθα απήντησε ο Πρεσβευτής να σας ενοχλήσωμε οπωσδήποτε εις τα Βαλκάνια, ούτε η Γερμανία θα προβή ποτέ εις στο παραμικρόν που θα ηδύνατο να θίξει τα συμφέροντα της Ελλάδος. Κατόπιν επιθυμών να καταστήσει την συζήτησιν γενικωτέραν, μου εξήτησεν την γνώμην μου ως προς το πως θα τελείωνε ο πόλεμος αυτός με την αγγλίαν. Επί του ζητήματος τούτου του είπα δεν δύναμαι να συνεχίσω την συνομιλίαν μας, διότι είμεθα σύμμαχοι της Αγγλίας και δεν είναι δυνατόν δι ημάς να εγγίζωμεν ένα τοιούτον θέμα εις την ομιλίαν μας.

20 Δεκεμβρίου, Παρασκευή- 54^η ημέρα

Ευτυχώς η επίσκεψις του Γερμανού δεν είχε κακά αποτελέσματα. Στην αρχή-χθές ενόμισα ότι θα επήρχετο ρήξις. Και ότι οι Γερμανοί θα μας επίεζαν με απειλάς. Ευτυχώς τίποτε από αυτά. Ήμουν έτοιμος για όλα. Αλλά εβοήθησε και πάλιν, όπως πάντα ο Θεός.- Ειδοποίησα για όλα τον Άγγλον.- Παντού αλλού καλά. Και ο καιρός εκαλλιτέρευσε.

21 Δεκεμβρίου, Σάββατον- 55^η ημέρα

Εάν εξακολουθήσω τα ίδια, θα πάθω. Κατά τα άλλα ησυχία. Αλλά δεν μας οφελεί η ησυχία. Αλλά πως να προχωρήσωμεν μέσα σε τέτοιο χιεμώννα.- Παρ' όλα, εμπρός.

Γλυκειά Ελλάς εμπρός!

Κάρτα από την Κορυτσά, 25.1.1941

Αποστολέας: οπλίτης Πάρις Λιαρούτσος. 20^ο Σύνταγμα Μ.Ε. τ τ. 490. Ο Πάρις Λιαρούτσος συγγενής από την οικογένεια της Λέλας, από την Τήνο, θα εκλεγεί αργότερα βουλευτής Κυκλάδων.

Ερίτιμον κυρίαν Λέλαν Ι. Μεταξά

Προέδρου Κυβερνήσεως, Κηφισιά, Αθηνών.

«Σεβαστή μου θεία Λέλα, χθές πήρα τη κάρτα σας και σας ευχαριστώ ολόθερμα για τις ευχές σας. Στην εορτή του Προέδρου μας (7 Ιανουαρίου 1941) του ετηλεγράφησα τις θερμές ευχές μου. Ελπίζω να τις έλαβε. Σας παρακαλώ να του ειπήτε ότι το φρόνιμα του στρατού μας είναι περίφημο γιατί ο καθένας μας ξέρει πως πίσω του στέκεται η προστατευτική διάνοια ενός Μεταξά- Πατέρα όλων μας. Για αυτό η νίκη δεν οφείλεται μονάχα στις μεγάλες εποποιίες, που εδώ πάνω πραγματοποιεί ο στρατός μας, αλλά και στην απεριόριστη εμπυσσύνη που στηρίζομε επάνω του. Για το καλό της Ελλάδος μας ας τον προστατεύει ο Θεός, καθώς και εσάς. Σας φιλώ θερμά, Πάρις».

Την ώρα που γράφει ο Πάρις Λιαρούτσος δεν γνωρίζει ότι ο Μεταξάς είναι ήδη μία εβδομάδα ασθενής με πυρετό. Τέσσερεις μέρες μετά θα φύγει από την ζωή. 29.1.1941.

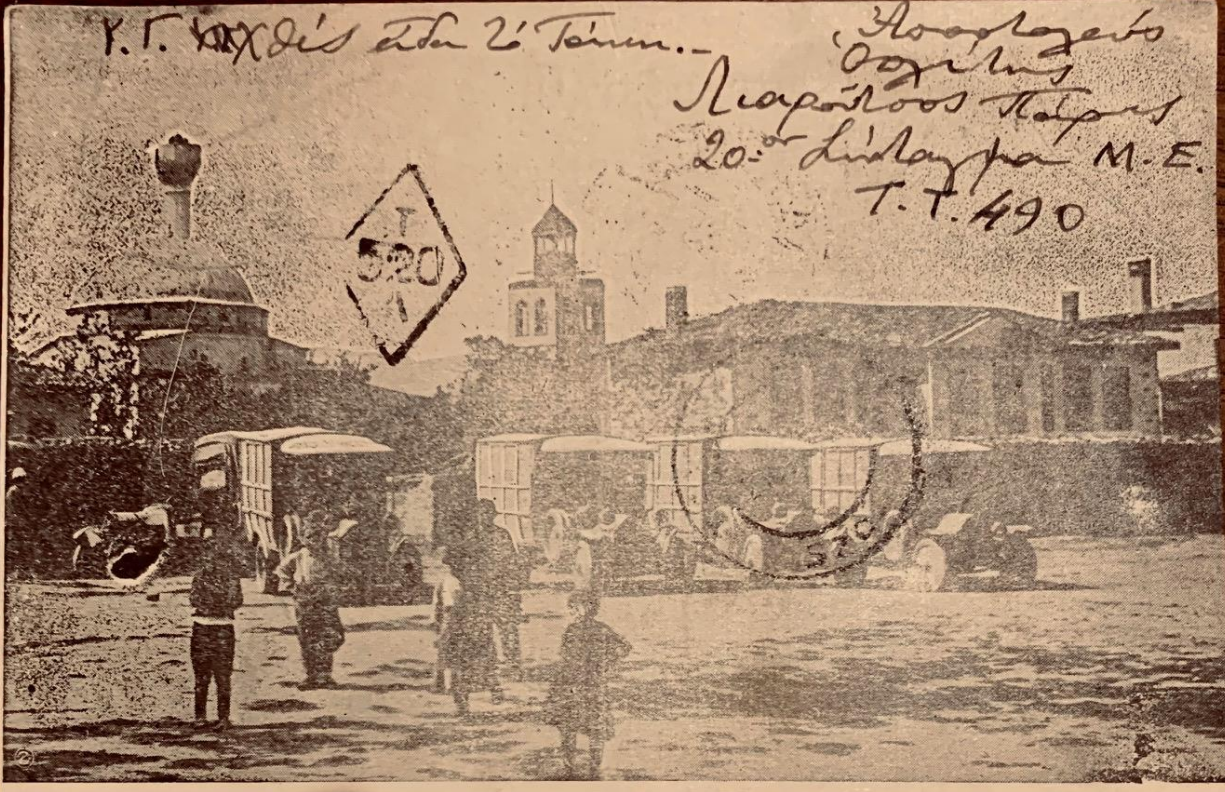

Melwos 25-1-41.

Lebardu pa dia Neja,
Xdis kampa hi rapla oas
ij oas ebyapots izodeppa
grai tis eixis oas. Llin
iaphi la Spaldor pas
is ebyapigraon tis
deppis eixis pa. Galf
ni la ebye. das oep
naji ni la ebye ch
E'pampa la Spaldor pas
eina depigra, grati
o madras pas fepi ois
oion la glenelan i
lewhini davora in
Melafan - Spaldor g

Et avlo i rima dei bygelan pa
neja ois peyotes loovores
oni edrodon opafalooen
o Spaldor pas, ebye ij oion
deppigraon ebye loovora
oni ohipifape ebye la.
Gla la naja tis, ebye pas
is la opalatin o deas ni
dits ij ois. das gis deppa
E'pildor kupaian

Nejan J. Melafan
Spaldor kupaian
Kugroora
Adrian

Y. T. XXX dis ebye la Timm.

Adrian
Kugroora
Nejan J. Melafan
20 Linday pa M.E.
T. T. 490

Korça—Xhamija Ilias Beut dhe Saati